

Kendo

En budoart för entusiaster

Sveriges hittills mest framgångsrike kendoka Johan Appenberg tävlar med kendomissionens sensei som domare. Observera att hugget är så kraftigt att bambusvärdet böjs.

Kendo, den av våra budoarter i sektionerna som förutsätter ett redskap, är förbundets till antalet utövare minsta sektion. Det behöver inte betyda att svensk kendo är obetydlig i vare sig vårt förbund, internationellt eller i sitt ursprungsland, Japan. Här presenterar vi kendo, en sport för entusiaster.

När man talar om budo med japaner, såväl i Japan som i andra länder slås man av deras associationer. Budo är nästan alltid likställt med kendo. Varför är det så? Kanske därför att

kendo ur kulturell aspekt sitter så nära samman med den japanska historien. En historia som är fylld av feodaltherrar, intriger, samurajer, legender och krig. Samurajen har ge-

nom tiden representerat kärnan av den japanska historien där han med sina svärd och sin beslutsfasthet fört ödet framåt, till seger. Många är vi som sett Akira Kurosawas filmer och fångslats av sinnet hos samurajen och hans förmåga att omvandla striden till konst. Denna konst är kendo, svärdets väg.

SAMURAJERNA

Kendo var alltså ursprungligen övning för Japans yrkesknektar, samu-

rajerna. I modern tid har detta sakta omvandlats från att vara förbehållet den adliga krigarkasten till var mans egendom i syfte att på ett fysiskt sätt träna utövaren i samlevnad och karaktärsbyggnad. Det ursprungliga syftet har trängts undan till förmån för att kunna hantera vardagens situationer.

Trots att det ursprungliga syftet är övergivet så har man, som i andra budoarter, behållit den traditionella inramningen kring träningen. Även

om man nu använder rustning och bambusvärd, shinai, så betraktar man kampen som om den skulle försiggå med riktiga svärd. Även när det gäller pedagogik har man behållit mycket av det antika, traditionella japanska i träningsupplägningen.

TRÄNINGENS SYFTE

För att vi skall förstå vart man syftar med kendosträning så citerar jag ett stycke ur den deklARATION som det Alljapanska kendoförbundet tog redan 1975.

”Kendons övergripande målsättning är att forma och utveckla människans karaktär. Detta sker genom den praktiska tillämpningen av det japanska svärdets (katanans) principer.

Kendosträningens syfte är att:

- forma och utveckla människans kropp och själ
- utveckla ett kärnfullt och rörligt intellekt
- genom riktig och hård träning arbeta för kendons utveckling, lära sig respektera mänskliga värden, umgås med sina medmänniskor på ett hövligt, ärligt och öppet sätt samt
- fortsätta utveckla den egna personligheten genom hela livet.

Om syftet uppnås kommer detta att resultera i ökad förståelse och medkänsla människor emellan och man bidrar på detta sätt till mänsklighetens kulturella utveckling med åtföljande fred och välstånd.”

Här finns en markant skillnad gentemot annan budo. I kendons syften finns inget talat om den faktor som många andra budosporter marknadsför sig med, nämligen konsten att försvara sig själv. Kendo är faktiskt den enda japanska budon som inte kan ”säljas” som en form av självförsvar. Det för att utövarens, kendoka, motivation vilar på andra

HISTORIEN

Kendoträning har existerat i Japan i ungefär 1000 år. Den moderna kendon är utvecklad efter 1868 och ensad till en officiellt erkänd och utövad stil. Självfallet existerat det andra, gamla och antika, stilar men inte som allmän träningsstil.

Det japanska kendoförbundet organiserar idag mer än två miljoner utövare. Kendon genomsyrar mycket av utbildningsverksamheten i landet ända upp till universitetsnivån. Det Internationella Kendoförbundet (IKF) bildades vid den första VM-tävlingen i Tokyo år 1970. Närvarande där var 17 länder som tillsammans skapade ett världsförbund. Idag genomför man VM-tävlingar vart tredje år och man har en i övrigt bred verksamhet inom IKF. Sist VM arrangerades var i Paris 1994.

Kendo introducerades i väst under 1930-talet. Först när vissa icke-japaner satt sig in i tankarna kring kendo och kunde informera om den började arten att få fotfäste i andra länder än i Japan.

I Europa startade kendon främst i England. Engelsmännens medfödda känsla för det exotiska och ovanliga gjorde att kendon kunde lyckas där. Tränarna var naturligtvis japaner och majoriteten av utövarna var engelsmän.

ROBERT VON SANDOR

Till Sverige kom kendon 1964 ge-

Till Sverige kom kendon 1964 genom Robert von Sandor. Till sin hjälp hade han den brittiske tränaren Roald M Knutsen. Sverige var faktiskt det första landet utom England, i Europa, där kendo tränades i officiella klubbar under organiserade former. Landets första kendo-klubb var Stockholms Kendoklubb som numera heter Lidingö Budo-klubb.

Idag organiseras kendosektionen inom Svenska Budoförbundet. Sektionen har kommit att svara för de arter som erfordrar redskap. Iaido, konsten att dra svärdet, jodo, den korta staven, kyodo, pilbågens väg och naginata, den japanska stridsliken organiseras även de genom kendosektionen. Just nu har man 28 medlemsföreningar som tillsammans håller cirka 500 medlemmar.

Inför framtiden brottas kendo med samma frågeställningar som många andra budoarter. Här är frågan kanske mer komplicerad än annars. Är vi en idrott eller inte? På den frågan kan man svara ja eller nej. Framtiden får utvisa vilket svaret på denna fråga blir. Avslutningsvis kan vi konstatera att kendo är en budoart med höga grundideal och en stark ideologi som står inför en spännande framtid.

*Text: Wilhelm Guldbrand
Foto: Robert von Sandor*